

NOVA DOBA

Licejska knjižnica

Ljubljana

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din. Oglas se računajo po tarifi. Pri večkratnem oglašanju popust. Posamezna številka 1 Din.

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65. Upravništvo: Strossmayerjeva ulica 1, pritličje. Telef. 65. Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

Ob spominu na naše osvobojenje.

Te dni poteka šest let, kar je po naši državi in tudi po našem mestu zavaloval odsev svetovnogodovinskega vrvenja, povzročena po popolnem preobratu državnih in političnih razmer. Po dolgih stoletjih smo se s pomočjo zavezniških armad otresli ječlenih spon, ki so rezale globoko v naše meso in kalile našo kri z uničujočim strupom.

Šest let! Kako kratka doba in kljub temu kako hitro pozabljenje! V teh časih, ko smo postali tako majhni in se izkazali tako nevedne osvobojevanja in osvobojenja, je treba, da malo osvežimo celjske spomine na velike preobratne dni. Zadnje dni novembra l. 1918., ko sem pribežal z Dunaja, kjer je v parlamentu dr. Korošec naši deputaciji jasno in točno napovedal popoln polom centralnih velesil in nam nujno nasvetoval odhod v domovino, je bilo v Celju opažati nenaden razmah slovenskega življenja in popolna konsternacija v nasprotnem taboru. Kmalu se je zvedelo o popolni zmagi zavezniškega orožja in o zmagonosnem pohodu srbske vojske v staro in v novo, povečano, skupno domovino. Dne 5. novembra dopoldne smo s pomočjo patrolje takratnega 97. tržaškega pp. razobesili zastavi na nemški »Trutzburg Deutsches Haus« in na mestnem magistratu. Še isti dan so nemški občinski odborniki celjski sklenili, da odložijo svoje mandate, pod navidezno pretvezo, da se je bila dopoldne na magistratnem poslopu proti njihovi volji razobesila slovenska zastava! Že naslednjega dne, 6. novembra ob 8. zjutraj je od narodne vlade imenovani gerent nadkomisar Lukan v spremstvu slovenske komisije (gg. dr. Hrašovec, Kolenc, Smertnik in dr. Benkovič) prevzel mestno upravo Celja. Isti dan se je praznoval v Celju nepozabni praznik svobode ob velikanski udeležbi okrog 20.000 ljudi, Sokolstva, šol, vojaštva in številnih narodnih organizacij iz Celja in Savinjske doline. Pred magistratnim poslopijem so se zbrale ob 10. dopoldne ogromne množice ljudstva vseh slojev iz Celja in bližnje ter daljne okolice, ki so na dostojanstven in slovesen način manifestirale za novo državo in ji prisegale zvestobo. Na magistratnem balkonu so nastopili govorniki vseh strank in vsi so bili enodušni v narodni zavesti, v veselju nad osvobojenjem in v ljubezni do vstajajoče svobodne Jugoslavije. Enoдушna je bila takrat sedba narodova: »Danes Nemec gospodar v Celju — in nikdar več!«

Potem so se pričeli razlivati po naši zemlji ostanki avstro-ogrške vojske. Nepregledne vrste so preplavile ceste in železnice. 11. novembra so se vrnili v Celje tudi ostanki domačega 87. pp., ki so prihajali z italijanskega bojišča. Občinstvo jih je veličastno sprejelo. Potem je prišla zaprisega vojaštva in časi narodnih straž, ki so si stekle za ohranitev narodnega in državnega premoženja velikih zaslug.

Po prvih udarcih so se naši nasprotniki v Celju zopet opogumili, začeli protestirati proti našemu »nasilstvu«, pobirati podpise in zahtevati »samoodločbo«, katero naj bi priznal mirovni kongres.

O vseh dogodkih in podrobnostih ne kaže pisati na tem mestu, ker bi to obsegalo celo knjigo spominov iz dni preobrata. Pribiti pa hočemo, da v tistih časih nismo polno razumevali

Odmev angleških volitev v Beogradu.

Zahteva po novih volitvah tudi pri nas.

Beograd, 31. oktobra. Parlamentarni krogi so včeraj in danes z velikim zanimanjem nasledovali rezultate angleških volitev. Nekateri so naglašali, da je treba tudi naš narod vprašati kakor je to storila Angleška, da razsodi o načelnih in državnih vprašanjih, ki so sedaj na dnevnem redu

notranje politike. »Vreme« objavlja vest, ki jo je prejelo danes ponoči ob 1.45 po brezžičnem brzojavu: Pri volitvah so dobili konservativci 402, labouristi 157, liberalci 41, ostale stranke pa 4 mandate. Iz 11 volilnih okrožij še niso znani rezultati.

Absolutna zmaga angleških konservativcev.

Poraz liberalcev in delavske stranke pri volitvah. — Pred Baldwinovo konservativno vlado.

London, 31. oktobra. Zmaga konservativcev je popolna. Pri volitvah so dobili konservativci absolutno večino, t. j. od 615 mandatov 402. Logična posledica teh volitev je, da mora Macdonaldova vlada odstopiti in da prevzamejo konservativci vlado. Konservativci sami zelo obžalujejo poraz liberalcev, zlasti pa njih voditelja Asquitha. Pri volitvah je izvoljen tudi 1 komunist. Konservativci so dobili skupno 7.132.168 glasov, delavska stranka 5.136.495 in liberalna stranka 1.819.672 glasov. Značilno je, da je 5 članov sedanje Macdonaldove vlade pri volitvah propadlo. Državni kancler Snowden je izvoljen z malo večino glasov. Macdonald je izvoljen z 2000 glasovi večine. Zanimivo je, da je v svojem volilnem okrožju dobil 1400 glasov manj kakor pri lanskim volitvah. Lloyd George je bil izvoljen z 12.000, Churchill pa z 10.000 glasovi

večine. Z ozirom na to, da je dobila konservativna stranka absolutno večino glasov pri volitvah, se pričakuje, da se pojavi nova konservativna vlada, v katero bodo vstopili: Baldwin kot ministriški predsednik in vodja gospodarske politike, Chamberlain kot samostojni vodja zunanjega ministrstva, sir Robert Horne kot finančni minister, Churchill kot minister za kolonije, Birkenhead kot minister za notranje zadeve, Douglas Hoogh kot minister za pravosodje in lord Derby kot minister vojne in mornarice. V konservativnih krogih naglašajo, da se zunanja politika, začrtana od Macdonalda, ne bo izpremenila napram Nemčiji, Franciji in Turčiji. V vodstvu delavske stranke pričakujejo važnih sprememb. Macdonald odstopi kot vodja stranke, na njegovo mesto pa pride sedanji minister za kolonije Thomas.

Angleške volitve in Francija.

Pesimizem v vladinih in veselje v opozicijskih krogih.

Paris, 31. oktobra. V vladinih krogih zelo pesimistično presojujejo zmago konservativcev in občutni poraz delavske stranke ter naglašajo, da bo nova konservativna vlada zavzela dugačno stališče napram ženevskemu

protokolu o razorožitvi, kakor ga je zavzemala Macdonaldova vlada. Nacionalni blok (Poincaré in tov.) pozdravlja izid angleških volitev s sarkastičnim veseljem.

svojih nalog. Naše rokavičarstvo je bilo krivo, da smo se premalo zavarovali proti našim nasprotnikom in na vse strani vse preveč prizanašali. Z osvobojenjem samim še ni bilo vse delo končano. Nasprotno — ravno takrat so vstala nova vprašanja, nove naloge, katerih izvršitev je zahtevala močnih značajev, vztrajnosti in neomahljive volje. Tu je vzrok, da po šestih letih še vedno občutimo posledice naše neodločnosti v preobratni dobi in da se naše razmere še niso razčistile tako, kakor smo bili takrat z gotovostjo pričakovali. Ključ do lepše, dostojnejše bodočnosti leži samo v dveh velikih besedah: država in narod nad vse!

Obrtniško zborovanje v Celju.

Celje, dne 31. oktobra 1924.

Za včerajšnji večer je sklicalo Občeslovensko obrtno društvo v tukajšnji Narodni dom javno zborovanje, katerega so se poleg lepega števila celjskih in okoliških obrtnikov udeležili tudi zastopniki obrtnih društev iz Brežic, Laškega in Rajhenburga. Nekatera druga sosedna društva so svoje sklepe k predmetom dnevnega reda prijavila pismeno. Zborovanje je vodil društveni predsednik g. Rebek. K prvi točki dnevnega

reda »Vprašanje deljenih ali skupnih trgovsko-obrtniških zbornic«, katero je postalo posebno aktualno ob sestavljanju novega obrtnega zakona, je poročal zadružni nadzornik g. Založnik. Poročilo je bilo pregledno in nepristransko, čeravno poročevalec kot opazovalec delovanja zbornic ni mogel zamolčati tudi svojega osebnega naziranja v tem vprašanju.

Poročevalec je pojasnil pomen zbornic kot sotrudnik državne uprave v izvajanju državne gospodarske politike, našteval naloge zbornic posebnost v pogledu na sestavljanje vrlo važne obrtne statistike, skrb za strokovno in šolsko izobrazbo naraščajo, sodelovanje v gospodarski zakonodaji, zbiranje gradiva o gospodarskih priključkih v tu- in inozemstvu, inicijativnost v prometnih vprašanjih, intervencije v davčnih zadevah in oddajanje merodajnega mnenja v tolmačenju predpisov obrtnega zakona ter je na tej podlagi podal sliko ustroja zbornic, ki bi bila v stanu te naloge izvršiti. Primerjal je delovanje deljenih nemških in srbskih rokodelskih, trgovskih in industrijskih zbornic z delovanjem skupnih trgovsko-obrtniških zbornic avstrijskega tipa in uspešnost dela zbornic z velikimi okolišči z delovanjem zbornic malega obsega, ter prišel do zaključka, da bi bilo pričakovati večjih koristi od ločenih roko-

Curiška borza

v petek 31. okt. Zagreb: 7.525

ZAGREBSKA BORZA.

v petek, dne 31. oktobra.

Dunaj: 0.09665—0.09865.

Milan: 2.9990—3.0290.

London: 312.5—315.5.

Newyork: 68.75—69.75.

Pariz: 3.625—3.675.

Praga: 2.0580—2.0880.

Curih: 13.34—13.54.

delskih zbornic le v tem slučaju, ako bi se dalo brez občutnih žrtv za obrtništvo rešiti vprašanje zadostnega financiranja takih zbornic, in ako bi rokodelstvo razpolagalo z zares prvovrstnimi poznavalci naših gospodarskih prilik, kateri bi njegove interese v takih zbornicah mogli uspešno zastopati.

Rokodelstvo je danes z ozirom na neugoden promet in silen pritisk inozemske konkurence, katerega se tudi z deljenimi zbornicami ne bo moglo rešiti, z davčninami tako obremenjeno in vsled splošne druginje v obrtovanju tako ovirano, da je čisto razumljivo, če se število upravičenih odstotek prispevkov k vzdrževanju sedanje skupne trgovsko-obrtniške zbornice. Ako bi rokodelstvo v Sloveniji hotelo vzdrževati samo eno delazmožno ločeno zbornico, bi se moral njegov sedanji zbornični prispevek zvišati za nad 2000%. Bati pa se je, da bi se enkrat započeto deljenje nadaljevalo in bi naenkrat v Sloveniji imela vsaka oblast po tri zbornice namesto sedanje ene. Poročevalec je izrazil svoje osebno mišljenje v tem smislu, da bi bil najboljši in najugodnejši tip skupna zbornica z obsežnim okolišem, urejenimi ekspoziaturami ter z ločnimi in v največji meri avtonomnimi odseki za rokodelstvo, trgovino in industrijo. Da bi zastopniki rokodelstva v posebni rokodelski zbornici mogli bolje delovati kakor pa v avtonomnem obrtnem odseku skupne zbornice, za to ni razlogov in tega tudi ni pričakovati.

Poročilo je sledila 2-urna debata, katera je bila izredno živahna. Odločno je proti skupnim zbornicam nastopil g. Ivan Bizjak, ki je mnenja, da zamorejo za obrtništvo koristno delovati samo rokodelske zbornice in da bo obrtništvo za take zbornice, od katerih ima zanesljivo tudi hasek, rado prispevalo večji davek. Debate so se med drugimi še udeležili gg. Holy, Lavtar, Perc, Rebek, Šribar, Vrenko, in Zontič. Nekoliko presenetljiv je bil zaključek, ker so si zborovalci v pozni uri z večino glasov osvojili predlog g. Bizjaka za ločene rokodelske zbornice.

Zaradi dolgotrajne debate k prvi točki se o drugih predmetih dnevnega reda sploh ni moglo več razpravljati. V to svrhu skliče društvo v kratkem novo zborovanje.

Gledališče.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Reperioar:

Torek, 4. novembra ob 20.: »Šest oseb išče avtorja«. Gostovanje ljubljanskega dramskega gledališča. Abonma.

Pravo

„SCHICHTOVO“ milo „JELEN“
z znamko „JELEN“

prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s „Schichtovim“ milom samo enkrat po perilu potegneta, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

Šolstvo v zasedenem ozemlju.

(K dinarskemu dnevju Jugoslovenske Matice).

Prošli teden so pričeli v našem Primorju novo šolsko leto. Dan za dnevom, teden za tednom so naši listi tam onkraj opozarjali naše ljudstvo na važnost in način vpisovanja.

Zakaj tolika pozornost?

Znano je, da so Italijani od svojega prihoda dalje kratkomalo onemogočali ali vsaj zavirali normalni razvoj našega osnovnega in srednjega šolstva. Ukinili so vse naše srednje in strokovne šole v Istri (4), v Trstu (8), v Gorici (4) in pustili milostno le idrijsko realno združeno z gimnazijo, ki so jo pa poslali prošlo leto deloma v Videm, tako da je ostal v Idriji le nekak rudiment. Goriški vzorni učiteljski (moško in žensko) so premostili v Tolmin in ju združili v eno učiteljsko, ki je vse prej kot vzgledno in bolj potujčevalnica kot pripravnica za vzvišeni poklic učitelja.

Z ukinjenjem srednjih šol so hoteli udariti naš inteligenčni naraščaj, onemogočiti naraščaj zavednih narodnih delavcev. Zaenkrat se jim še ni posrečilo; beležiti moramo, da je v klub vsemu bilo v šolskem letu 1922-23 vendar 1167 naših srednješolcev in sicer 389 gimnazijcev, 371 realcev, 280 učiteljskih in še 127 na drugih strokovnih šolah. Isto leto je bilo na visokih šolah 306 naših primorskih študentov.

Te številke dovolj jasno pričajo, kako so bile naše srednje šole v zasedenem ozemlju opravičene, dasi so v primeri s predvojno statistiko neznačajne. V Gorici n. pr. je bilo še leta 1914. v razvijajoči se slovenski gimnaziji, ki je prišla tedaj do 4. razreda z 9 oddelki, 345 dijakov (na stari nemški je ostalo še kakih 300 Slovencev), na ženskem učiteljski 156 gojenk, na moškem učiteljski 143.

Italijanom ni bilo dovolj, da so unižili naše, reči moramo cvetoče srednješolstvo, spravili so se tudi na osnovno šolo! Naj govorijo številke:

V Istri smo imeli 183 naših ljudskih šol, od katerih so jih do l. 1923 poitalijančili 114, ukinili 23, »utrakvizirali«, tako da je ostalo le še 56 naših! V Trstu so sicer mestne šole ostale a ukinjene so bile 4 velike C. M. šole, otroški vrtec in srbska šola. — Na Goriškem, kjer ni bilo skoraj vasi, ki ne bi imela svoje šole, si Italijani vendarle niso upali tako brezobzirno nastopati kot v Istri. Svojo kulturno pest pa so le dali čutiti: v Brdih so poitalijančili 7 šol z vsemi razredi, v Devinu so poitalijančili vse naše šole, ukinili so vse C. M. šole in vrtec v Krminu, Ločniku, Podgori in Gorici, kjer so obenem odpravili cvetoče šole »Šolskega doma«, ki so vzrasle iz požrtvovalnosti goriških Slovencev in so bile s 4 lepimi »Domi« naš ponos.

In še jim ni bilo dovolj!

Mussolinijev prosvetni minister Gentile — da bi bil nomen omen! — je prošlo leto s svojo prošlo reformo šolstva — z odlokom-zakonom z dne 1. oktobra 1923 zadal našemu šolstvu smrtni udarec. Uvedel je v ljudsko šolo izključno italijanski jezik! Pesek v oči je člen tega odloka, ki dovoljuje manjšinam, da smejo zahtevati pouk svojega jezika v dodatnih urah. Na ta člen so opozarjali naši listi, da ne bi kdo naših ljudi pozabil zahtevati za svojo decu vsaj to, kar so ji še pustili. In res, ljudje so splošno zahtevali zakonjeno pravico, a v mnogih krajih — zaman...!

Italijanizacija, asimilacija! To je geslo, ki naj nam služi tu in v prvi vrsti šola. Zato razumemo, zakaj ni hotel goriški nadzornik dovoliti otvoritve slovenske zasebne šole v Gorici, izjavljajoč, da ni potrebno, ko že država dovolj skrbi za šolstvo!

Res skrbijo: šolo upropaščajo, dobre učitelje umirovljajo in izganjajo, mladina pa naj zapade analfabetizmu v deželi, ki je bila doslej med najkulturnejšimi! Nedostopno jim hočejo napraviti slovensko knjigo in sploh slovenski tisk, ki bi jim nudil iz srca v srce segajoče bogastvo naše slovenske duše, zastupiti jih hočejo s svojo miselnostjo in tako ustvariti — poturice.

Slovinci, ali moremo ostati ob teh žalostnih dejstvih brezbrizni, mladni? Ali ni naša dolžnost, da storimo vse, kar bi omogočilo mladini našega zasedenega ozemlja gojiti še vedno materni jezik? Ali moremo pustiti, da bi rod, ki je izrastle v krvi in preganstvu, kedaj blagoslavljaj čas, ki mu je vzel domovino in najdražje — materin jezik in z njim narodno zavest? Ne, ne moremo pustiti tega in nikakor ne pustimo, ne moremo in ne bomo ostali brezbrizni in mladni, zavedamo se in se bomo zavedali svoje dolžnosti do sotrpčih neodrešenih bratov in njihove mladine.

9. novembra bomo to pokazali ob »dinarskem dnevju« Jugoslovenske Matice! Niti enega Slovence ne sme biti, ki ne bi pokazal vsaj z enim dinarjem, da ga usoda zaslužjenih bratov boli.

Dinarski dan na korist neodrešenih bratov.

Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani je razposlal na vse svoje podružnice, na razna prosvetna društva, župne urade in druge korporacije tiskani oklic glede priredbe in organizacije »dinarskega dne« po celi Sloveniji v nedeljo 9. novembra.

Jugoslovenska Matica se tem potom ponovno obrača na vse narodno čuteče prebivalstvo Slovenije, da organizira v svojem okolišu »dinarski dan«, kajti potrebe na Koroškem in Primorskem so vsaki dan večje in nujnejše. Zato mora biti tudi pomoč tem zaslužjenim bratom čim izdatnejša.

V dosego denarnih sredstev naj služi tudi »dinarski dan«. Vsak Slovenec mora dati vsaj 1 dinar. Vodilne in agilne osebe v vsakem kraju prosimo, da prirede nabiralno zbirko v nedeljo od hiše do hiše, od osebe do osebe. Pobira naj se na javnih mestih, na deželi posebno pred cerkvijo, pred ali po končani službi božji.

Dinarski dan naj jamči našim tam preko, da nismo pozabili na nje ter da jim hočemo pomagati, da vztrajajo kot dobri in zavedni Slovenci na svojih rodni tleh, čeprav tlačeni in izpostavljeni pod tujim gospodstvom.

Zato vsi na delo in uspeh ne izostane. Zneski naj se nakažejo na Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani.

V zalogi
vse pisarniške potrebščine
pri FRANC BAR, Ljubljana
Cankarjevo nabrežje 5.

Dnevne vesti.

REORGANIZACIJA UČITELJSKIH. Iz Beograda poročajo, da je v prosvetnem ministrstvu izdelan načrt za reorganizacijo učiteljskih in njihovo koncentracijo v večjih oblastnih krajih.

POMORSKA UPRAVA. Šibeniška občina je poslala ministrstvu prošnjo, da bi se pomorska uprava, ki se nahaja sedaj v Bakru, premestila v Šibenik v svrhu razvijanja šibeniškega pristanišča in pospeševanja pomorskega prometa.

MEŠKOVO SLAVJE V PTUJU. Ministrstvo saobračaja je z odlokom z dne 23. oktobra št. 24.513/24 dovolilo vsem udeležencem vozni listek za polovično ceno. Udeleženec si tedaj nabavi čeli vozni listek do Ptuj. Tu-

Politične vesti.

KRALJ ZA ŠIROKO KOALICIJSKO VLADO. 30. oktobra je bil dopoldne Ljuba Davidović pri kralju v avdijenci, za njim pa je bil poklican na dvor dr. Korošec. Kralj je obema voditeljema izrazil željo, da se izreče ožji blok za široko koalicijsko vlado pod predsedstvom Koste Timotijeveca. V slučaju neuspeha Timotijevece misli je bi se morala krona najbrž odločiti za apel na narod. Zaupniki SLS so na svoji seji v Ljubljani sklenili, da prepuste končno odločitev z ozirom na sedanjici politični položaj klubu svojih poslancev, ki se je sestel 31. oktobra k seji. Splošno se smatra, da je ožji blok znatno popustil in da zavzema prijaznejše stališče napram Timotijeveci misiji, akoravno razširjajo nekateri klerikaleci in muslimani ravno nasprotno vesti.

BLOKASI INTRIGIRAJO. Radičeva stranka je objavila komunike, s katerim odklanja K. Timotijeveca kot predsednika nove vlade. Kljub temu pritiska ožji blok na Radiča, da bi dovolil ožjemu bloku vstop v koalicijsko vlado brez HRSS, toda pod pogojem, da bi bili v novi vladi zastopani od nacionalnega bloka samo radikali, sedeva tudi ti brez »korupcionistov«. Jasno je, da gre blokaška taktika za tem, da razbijejo blok narodne koalicije, ki pa oštaja slejkoprej trdna in kompaktna.

kaj karte ne odda, ampak jo shranil. Na Ptuj se mu bo izstavila primerena legitimacija in se z voznim listkom, s katerim se je pripeljal na Ptuj, zopet vrne. To dovolilo velja za čas od 7. do 14. novembra 1924. — Odbor.

VSEM NASLOVLJENCEM! Vas vse, ki prejmete naše koledarje, prosimo kar najvljudneje, da nam jih ne vračate, temveč radevolje obdržite in nam v zameno pošljete po priloženi položnici določeno vsoto. Preplačila hvaležno sprejemamo in imena preplačnikov kakor tudi vsoto naznanimu javnosti časopisnim putem. — Podporno društvo slepib v Ljubljani, Wolfova ul. 12.

Celjske novice.

KAKO SKRBI NAŠA UČNA UPRAVA ZA UČITELJE TUJE NARODNOSTI. Na celjski mestni osnovni šoli se je morala radi pomanjkanja učencev ukiniti s pričetkom tekočega šolskega leta zadnja nemška vsoprednica. Na tej je poučevala neka Celjanka nemške narodnosti, ki je po čudežnih potih napravila po preobratu izpit iz slovensčine ter postala definitivna, dasi državnega jezika ne obvladuje niti za vsakdanjo potrebo. Ko ji je bil letos namenjen slovenski razred, se je iz pedagoških vzirov in na zahtevo staršev temu odločno upr! mestni šolski svet celjski, ki je predlagal prosvetni oblasti, naj stavi za pouk na slovenskem učnem zavodu jezikovno popolnoma nekvalificirano učiteljico na razpoložnje, ozir. naj jo pozove, da prosi za kako mesto na šoli, kjer obstojajo še nemške vsoprednice. Do-

tična učiteljica sedaj na zavodu ne poučuje. Kakor se pa zanesljivo trdi, je vložila na šefa prosvetnega oddelka priziv za zahtevo, naj se jo na slovenski mestni šoli takoj zopet zaposli. Prosvetna oblast ji je baje to že obljubila, vsled česar je pričakovati, da bo jezikovno popolnoma nezmožna učiteljica mrevarila našo slovensko decu ter v tako važnem kraju kakor je Celje, odjedala kruh slovenskim učiteljem s prvovrstno kvalifikacijo. Iz narodnih in pedagoških ozirov že sedaj odločno protestiramo proti zopetnemu zaposlenju te učiteljice na slovenski mestni osnovni šoli, ker mora obveljati pač temeljni pogoj, da je učitelj za mesto na katerem se uporablja, jezikovno vsaj zadovoljivo usposobljen. Od našnje prosvetne oblasti je pričakovati, da se bo preko pedagoških pomislekov pedantično zopet sklicevala na

Requiem.

Na pokopališču sem bil danes. Po dolgem času sem šel zopet obiskat njo, ki je radi njene in svoje ljubezni ne bom nikdar pozabil.

Vse bolj smrti prisojeno je pokopališče v suhem zimskem času. Živega človeka ni bilo v obližju. Po gozdovih so se že lovile večerne sence. Liki v rdečem vinu, razlitem iz ogromnih kristalnih čaš, je plavalo nebo za ostrorisanimi konturami sivovijalčastih planin. Širni eter je bil čist kot otroške sanje. Tam spodaj je pritajeno dihlo mesto in njegova sapa je ležala v obsežnih meglenih vlaknih nad stisnjenimi strehami.

Ob Tvojem poslednjem domu sem stal v tisti uri, mati. Ob grobu prve

žene, ki sem jo ljubil v življenju, — ljubil z oco polzavedno, otroško ljubezni, ki so je v njenem posebnem značaju deležne le matere.

Zatopljen sem bil v turobne misli in težko mi je bilo. Mislil sem na Tebe, mati. — Kar je govorilo in sanjalo v onem vzvišenem času moje srce, oni konfiteor, ki ga je šepetala moja duša, — to, mati, razumeš samo Ti. Vse svoje hrepenenje, vso svojo radost in bol sem izlil duhu onega, tudi duševno tako sorodnega bitja. — Svet je bil zginil pred menoj in v neki nadnaravni, beli luči so se sprehajale moje misli. . . Dolgo, dolgo sem sanjaril ob grobu. Ko sem se zdrnil, so bile moje oči rosne.

V oni uri mi je bilo, kakor da me blagoslavlja nevidna, dobra roka tik poleg mene in me tolaži in boža. . .

Slutil sem, da je bila moja mati. —

Med mračnimi cipresami je nalahno rdelo belo kamenje. Po dolini je plaval gost mrak. Poslovil sem se od groba. Na hrupavih ustnicah je trepetal čuden občutek, kakor po dolgem, globokem poljubu. —

Odmev.

Siva jata grobov. Poslednje listje, in sadje vseokrog. Pota rumene; pod nogami šumi liki papirnata preproga. Osivel grobar koplje grob; globoko je že izkopal in kmalu bo prenehal z delom.

Grob. Pogledam. Eno žensko ime in dvoje moških. Isti dan smrti. Obrnem se k grobarju in ga povprašam, ali kaj ve o teh treh.

» Ej — pač. Dobro se še spominjam. Ona dva fanta sta bila prijatelja, dobra prijatelja. Starejši je imel dekleta. Ljudje so to vedeli in bilo jim je prav: pošten fant je bil in doma tudi niso stradali. — Nekega večera pa so počili trije streli. Par dni nato smo vse tri krščansko pokopali. Čudne stvari so pripovedovali in ugibali semterja. — Tiste čase sem bil še mlad in poskočen. Da Vam povem, gospod: — ona mi je bila tudi všeč. Pa kaj bo sin siromašnega grobarja. —

Modre proge legajo na kamenje. Dostojanstveno kimajo ciprese v večerni luči. Starec je dokončal svoje opravilo. Drsajočih korakov stopa proti mrtvašnici. Enakomerno se giblje lopata na njegovi rami. Skrhana je in rujava od sveže zemlje.

zakon, ki ga hladnokrvno pogazi, ako gre za napredno slovensko učiteljico. — Prinašamo gornjo notico po »Jutru« z dostavkom, da je bila omejena učiteljica (proti kateri osebno nimamo ničesar) med tem z dekretom zopet nastavljena na mestni osnovni šoli. Najodločneje protestiramo imenom narodne stvari in v imenu slovenskih staršev proti temu nezaslišanemu imenovanju. Nikdar ne bomo dopuščali, da na naših jugoslovanskih narodnih šolah poučujejo našo mladino učne moči, ki ne znajo našega maternega jezika in ne morejo kot tujerodci imeti sreča in smisla za narodno vzgojo naše mladine. To pa je menda v Jugoslaviji nam Slovencem že še dovoljeno, da smemo zahtevati v naše šole učne moči, ki so naše misli in naše krvi!

VPRAŠANJE ZDRUŽITVE STANOVANJSKEGA OKOLIŠA CELJE MESTO IN CELJE OKOLICA. V tej zadevi, za katero sta se svojčas zavzela mestni obč. svet celjski in obč. svet Okolice Celje, kakor tudi Društvo stanovanjskih najemnikov, je stanovanjsko sodišče v Ljubljani kot II. instanca v stanovanjskih zadevah zavzelo naslednje stališče: Čast mi je obvestiti Vas, da se je stanovanjsko sodišče na svoji seji dne 24. oktobra 1924 pečalo z vprašanjem spojitve okoliša občine okolica Celje s stanovanjskim oblastvom za mesto Celje (glej resolucijo stanovanjskih najemnikov v Celju z dne 2. avgusta 1924), pa zaključilo, da ministrstvu socijalne politike v Beogradu ne more priporočiti željene spojitve (člen 26 stanovanjskega pravilnika), ker bo trajala funkcijska doba sedanjih stanovanjskih oblastev I. stopnje le do konca decembra 1924. I., ter bi do vzpostavitve novega urada prišlo komaj do takrat, ko se bodo vsi ti uradi opustili. Stanovanjsko sodišče pa priporoča, da obdržite stvar v razvidu, da po 1. jan. 1925 ev. predlagate na pristojnem mestu spojitve po novem zakonu oziroma pravilniku.

KOLO JUGOSL. SESTER V CELJU je od svoje ustanovitve vsako leto o Miklavžu obdarilo večje število revnih otrok, da jih ob početku zime preskrbi z obleko, perilom in obuvanjem. Sredstva za to so vedno nabrale odbornice od hiše do hiše. Koliko so morale prehoditi zastonj, koliko neprijetnih opazk mirno sprejeti — vedo tisti, ki so to že kedaj poskusili. Zato se to leto obrača na one somoščane, ki razumejo, da morajo v današnjih razmerah po mestih obstojati dobrodelna društva, (in da tudi povsod obstojajo) in da ta društva potrebujejo sredstev za svoje delo, naj nam sami s prostovoljnimi darovi prihranijo vsaj »beračenje«. Društvo ne prosí samo za denar, dobrodošlo mu je vse, kar se še more porabiti, n. pr. stara obleka, perilo, čevlji. Darove sprejema ga. Sernečeva, Ljubljanska cesta 16 ali gdč. Zupančičeva, Gregorčičeva ul. 5/II. Lahko se pa tudi samo obvesti društvo in ono bo po darovane stvari poslalo. Odbor upa, da cenj. občinstvo ne bo prezrlo njegove prošnje in se po svojih močeh odzvalo.

DOBRODELNI DAN »Kola jugoslovanskih sester« dne 28. septembra je dal 2568 Din čistega dohodka. Vsem

gospodičnam, ki so k temu pripomogle, izreka odbor najsrčnejšo hvalo.

NA OBČ. ZBORU Francoskega krožka v Celju, ki se je vršil v ponedeljek, 27. oktobra, je bil za poslovno leto 1924.—25. izvoljen sledeči odbor: predsednik dr. Juro Hrašovec, podpredsednik ravnatelj Josip Smertnik, tajnik prof. Jos. Napotnik, blagajnik dr. Škrinjar, knjižničarka ga. Papova in odbornica gdč. Tomiškova.

CERCLE FRANÇAIS. Francoski krožek. Prvi in drugi tečaj se otvorila in sicer drugi tečaj v sredo, 5. novembra ob 6. uri zvečer, prvi tečaj pa v četrtek, 6. novembra tudi ob 6. uri v poslopju deške meščanske šole v Vodnikovi ulici (pritličje). Sprejemajo se še prijave novih članov. Učnina znaša 20 Din mesečno. — Odbor.

NA DAN VSEH SVETNIKOV zapoje moški zbor Celj. pevskega društva na okoliškem pokopališču ob pol 3. uri zaostinki: Pavčič: »Narodna nagrobница« in Pregelj: »Blagor mrtvim«, ob pol 4. uri pa prvič na mestnem pokopališču, kjer bo zapelo isti dve žalostinki, nakar zapoje na sosednem vojaškem pokopališču Prelovčev: »Oj Doberdob!«

IMENOVANJE V DRŽAVNI SLUŽBI. Pri okrožnem sodišču v Celju je imenovan za višjega jetniškega paznika v zvaničniškem činu jetniški paznik Fran Močivnik, za jetniškega paznika v zvaničniškem činu pa Ivan Peternel.

SMRTNA KOSA. V Gaberju je umrla 31. oktobra po krajši bolezni gospa Terezija Pušnik, roj. Špes, soproga posestnika in čevljarstva mojstra g. Franca Pušnika, v starosti 60 let. Pokojnica je bila vedno zavedna narodna žena in je tudi vse svoje otroke vzgojila v narodnem duhu. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostalim pa naše iskreno sočalje!

DOPRSNI KIP DR. TURNERJA. V sredo, dne 29. oktobra se je mudil v Celju znani akad. kipar g. Fran Berneker. Prišel je ravno s Pohorja, kjer je bil dalje časa zaposlen pri dovršitvi doprsnega kipa dr. Pavla Turnerja. Kip je sedaj dovršen in predstavlja mojstersko izklesano marmornato glavo velikega narodnega borca. Kip je iz belega izkristaliziranega marmorja s Pohorja, pokojnikove ožje domovine, koje stremljenja in želje je pokojnik vedno podpiral, in je bil posvečen kiparjevemu dobrotniku dr. Turnerju, ki pa je še pred dovršitvijo umrl.

PRENOS ZEMELJSKIH OSTANKOV ANTONA KOLENCA. V sredo, 29. oktobra so prenesli zemeljske ostanke pokojnega Antona Kolenca iz dosedanje začasne grobnice na okoliškem pokopališču v novo monumentalno grobnico, ki je bila te dni dograjena. O grobnici, ki predstavlja svoje vrste umetnino, še spregovorimo.

SKORAJ VSAK PONDELJEK se najdejo vrtno gredice pred mestno osnovno šolo ponekod pohojene in napisne tablice premaknjene ali celo pokvarjene. Naj bi si zlikovci zapomnili, da poizkusne žitne in zelenjadne gredice pred šolo niso namenjene njim, marveč učeči se ljudskošolski mladini. Kogar pa ti napisi bodejo v oči, naj

gleda proč, ko gre mimo njih. — Ali policija še nikoli ni opazila kakih ponočnjakov na vrtnih gredah pred mestno osnovno šolo? . . . (Vsekakor je to čudno, zlasti ker nam je znano, da stanuje eden drž. stražnik celo v šolskem poslopju. — Op. ured.)

TATVINA V HOTELU. 34-letni Karol Schreiber iz Rume, po poklicu hrivec brez posla, ki se izdaja tudi za krojača, dvakrat radi tatvine predkaznovan, je bil aretiran v hotelu »Union«, ker je tamkaj nekemu potniku ukradel kovček z raznimi predmeti in svilen dežnik v skupni vrednosti nad 1000 Din. Uzmovič je bil oddan v zapore okrožnega sodišča v Celju.

TATVINA KOLESJA. Dne 29. okt. je bil v Laškem od orožnikov aretiran neki Franc G., ki je prodajal neko kolo, katero je baje ukradel izpred neke gostilne med Vojnikom in Celjem. — Kolo je prostega teka brez sprednje zavore, črno pleskano, z obema blatnikoma in obema, skoro novima belima plaščema. Sprednje koło je črno pleskano, zadnje pa poniklano in močno zarjavelo. Gonilna plošča ima obliko zvezde, na levi strani vodila pa manjka držaj. — Lastnik kolesa naj se zglaší pri polic. oddelku v Celju, soba št. 10, ali pa pri orožniški postaji v Laškem.

NAJDBA KLOBAS IN SALAM. Dne 29. oktobra so našli otroci pri igri na živinjskem sejmišču tik Voglajne v nekem grmu v staro krpo zavetanih 13 in pol klobas in 2 kosa salame. Najdeni predmeti so na redarstveni postaji (mestni magistrat) na ogled. Sumi se, da izvirajo klobase in salame od kake tatvine.

POZIV! Čdč. Žizek Josipina, neznanega bivališča v Celju in okolici, se prosi v svrhu nekega zaslišanja zglasiti se pri tuk. polic. oddelku, soba št. 10.

POLICIJSKA KRONIKA. Tedensko poročilo od 22. do 28. oktobra 1924. Splošni položaj javne varnosti neizpremenjen. Aretacij je bilo izvršenih v Celju 10: 1 radi javnega nasilstva, 2 radi poverbe, 3 radi pijanosti, 3 radi potepuštva odn. beračenja, 1 radi prekoračenja državne meje; izvršila se je tudi 1 predvedba radi krošnjarjenja. Prijav je bilo vloženih 29: 4 radi prekoračenja policijske ure, 2 radi prestopka proti obrtnemu redu, 6 radi prestopka proti cestno-policijskem redu, 2 radi poškodbe tujega imetja, 6 radi prestopka tatvine, 2 radi poverbe, 2 radi goljufije, 1 radi kršitve železniških predpisov, 1 radi žalitve javnega organa, 1 radi kaljenja nočnega miru, ostale radi manjših kazensko-sodnih odn. policijskih

prestopkov. Politič. življenje: Dne 25. oktobra 1924. je bila volitev župana za mesto Celje, pri kateri je bil izvoljen za župana g. dr. Juro Hrašovec, za podžupana pa g. Dragotin Gobec. Ob tej priliki se je vršil po mestu obhod z bakljado in godbo, nato pa družabni večer v Narodnem domu. Vse se je izvršilo brez incidentov. Zdravstveno stanje: Od prejšnjega tedna sta ostala v mestu 2 slučaja škrlatice, v tem tednu pa se je pojavil še 1 slučaj. Splošni položaj je radi neznosne druginje zelo nepovoljen.

NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO ima prihodnji teden lekarna »Pri orlu«, Glavni trg.

LASTNIKOM GROBOV. (Razglas.). Na mestnem pokopališču so ograje pri večini grobov že dalje časa v tako slabem stanju, da jih je treba očistiti in na novo prepleškati. Lastniki zadevnih grobov se vsied tega pozivajo, da ograje okoli grobov čim hitreje obnovijo, to je temeljito očistijo in prepleškajo. — Mestni magistrat celjski, dne 27. oktobra 1924. — Župan: dr. Hrašovec s. r.

OBNOVITEV VOJAŠKEGA POKOPALIŠČA. Tvrdeke Blaž Sodin, Vinko Kukovec, I. Marinc, Jarmer, Karol Teppy, Peter Majdič in D. Rakusch so podarile mestni občini za obnovev vojaškega pokopališča večjo množino lesa oziroma pločevine. Mestna občina jim izreka najtoplejšo zahvalo. — Mestni magistrat celjski, dne 27. oktobra 1924. — Župan: dr. Hrašovec s. r.

PASJI KATASTER ZA MESTO CELJE. (Razglas.) V zvezi s tuur. razglasom z dne 27. a. t. se temeljem naredbe min. za nar. zdravje, hig. oddelek z dne 30. oktobra 1924, H št. 16.759. odreja, da morajo posestniki psov vsako spremembo v pasjem katastru (pogin psov, oddajo psov drugim osebam, nabavo psov) najkasneje v 3 dneh prijaviti mestnemu magistratu (soba št. 2). Vse stranke, ki privedejo svoje pse v Celje in so z njimi tukaj nastanjene več kot 14 dni, morajo iste prijaviti pri mesntem magistratu in zanje nabaviti predpisano, za tekoče leto izdano pasjo znamko. Protí strankam, ki ne bodo upoštevale gornje odredbe, se bo kazensko postopalo. — Mestni magistrat celjski, dne 24. oktobra 1924. — Župan: dr. Hrašovec s. r.

ŽIVALSKÉ KUŽNE BOLEZNI V SREZU CELJE. Izkaz z dne 25. oktobra. Svinjska rdečica: Sv. Pavel pri Preboldu: 4 zakuženi dvorci.

ČEPICO, rujava, z zeleno borduro je zgubil domov grede iz mešč. šole

3—1

Naše bilo je od pamtiveka
vse Primorje in ves Korotan.

9. novembra 1924

DINARSKI DAN

za neodrešene brate in sestre.

Jugoslovanska Matica.

Na praznik vseh mrtvih.

Strah pred smrtjo najdemo menda v vseh časih in pri vseh narodih. Dobijo se še ljudje, ki vršijo dolžnosti svojega stanu ter se v duhu in resnici veselijo življenja in mirno čakajo, da pride smrt po nje. Toda večina jih ob sami besedi, ob domišleki, pogledu in vsem, kar je v zvezi s smrtjo, vztrepetava notri do temeljev svojega bitka in žitka, četudi si te slabosti morda ne priznajo.

Da pa nas ne bo obšla groza ob misli na smrt, ne bodimo malodušni v mladosti in ne mislimo na kratkost življenja ter ne delajmo samo od dneva do dneva! Snujmo marveč načrte na široki podlagi, kot bi živeli tisoč let! Kar smo velikega zasnovali in nam ni bilo mogoče končati, bodo nadaljevali drugi, četudi mogoče v drugačni obliki. Naše življensko delo bo tako zapisano v sveto knjigo dela za narod in človeštvo.

Da je temu res tako, se spomnimo

samo tistih mož, ki živijo še dandanes in kojih dela so silno vplivala na vesoljno človeštvo. Antično-klasični pravec življenja je globoko začrtan v vseh umetninah naših kulturnih prednikov. Kaj naj porečemo o grškem klasičniku Homerju, o katerem pravi Platon, da je vzgojil Grčijo, in ki je najbolj učinkoval na svetovno slovstvo! Poleg Ilijade in Odiseje nimamo nič lepšega v epski poeziji! Kako velike, kako plemenite, kako nesrečne značaje prikazuje Sofoklej, ki ga prištevamo največjim svetovnim dramatikom! Kako vpliva Platon na etično mišljenje posameznikov! Koliko zlatih življenskih nauk črpamo iz Horacijevih del! Kako zna bičati človeške slabosti in strasti! Kako navduševati za domovino, za zmernost, značajnost in druge čednosti! Kako živi svoje večno življenje Dante, kojega telesnih ostanikov že davno ni več! Kako občudujemo Shakespearea, ki je ustvaril dela, ki se še dandanes bleščijo na prvem mestu v svetovni literaturi in jih prevajajo vsi kulturni narodi! Kaj naj

porečemo o Schillerju in Goetheju, ki sta v pesništvu in pisateljevanju povzdignila svoj narod do tako visoke stopnje kulture! Ali naj pozabimo na Puškina in Mickiewicza, ki imata v ruskem ozir. poljskem slovstvu isti pomen, kakor ga ima Prešeren v našem? Ali moremo iz našega spomina izbrisati Cankarja, ki stoji poleg Župančiča nesporno na svetovni višini in kojega ime je znano daleč izven slovenskega ozemlja?

Ali naj prezremo slikarje svetovnega slovesa, kakor so Raffael Santi, Michelangelo in Bramante? Podajmo se za par bežnih minut na polje svetovne glasbe! Tukaj se bleščijo imena Beethovna, Mozarta, Mendelssohna, Schuberta, Smetana in številnih drugih, ki so v prvi vrsti vplivali na srčno izobrazbo človekovo. V zgodovini matematike vidiš z zlatimi črkami zapisana imena Arhimeda, Descartesa, Pascala in Poincaréja. Kake misli nam naj šinejo v glavo, ko zaslišimo o imenih iznajditeljev, ki so v današnjem času privedli tehniko skoraj do

vrhunca razvoja! Še lepših misli moramo biti, ko nam prihajajo pred oči imena Gutenberga, Mercerja, Siemens, Bleriota, Stephensona, Schwarza, Marconija, Reisa in Wheatstoneja. Spominjajmo se pa tudi tistih neštevilnih junakov, ki so žrtvovali svoje življenje za domovino.

Hodil sem po pokopališču in premišljeval. Telesno življenje nima dolgega obstanka. Ko za večno zapreš svoje utrjene oči; te prenesó ven na kraj, kjer vsi zemljani pričakujejo dneva poslednje sodbe. Nekoliko časa ostane še spomin nate pri svojcih, postavijo ti sicer nagrobni spomenik, ki priča, da so bili tukaj položeni tvoji telesni ostanke k večnemu počitku, toda kmalu pozabijo nate. Kdor pa je delal vse svoje življenje za narod in človeštvo, temu se ni treba bati, da bi bil za večno izbrisan spomin na njegovo zemeljsko delovanje, kajti njegova dela bodo živela naprej in po sto in sto letih se bodo še bolj slavila kakor sedaj.

próti Zavodni učencem I. razreda. Najditelj naj jo blagovoli oddati v Zavodni št. 89.

KINO GABERJE. Petek 31. okt. in sobota 1. novembra: »*Oliver Twist*«. Drama v 8 dej. V glavni vlogi Jackie Coogan. — Nedelja 2. in ponedeljek 3. novembra: »*Hamlet*«. Drama v 6 dej. po Shakespeareju.

KONCERTNA KAVARNA »CENTRAL« V CELJU. Dnevno koncert salonskega orkestra »Mignon« iz Zagreba.

Iz tajništva Trgovskega društva v Celju.

ESPERANTO V CELJU.

Vedno pogosteje čujemo, kako se esperanto čimdalje bolj razširja in udomačuje pri raznih velepodjetjih, ki so navezana na inozemsko korespondenco, in kako se posebno trgovski naraščaj v ostalih mestih Slovenije z veseljem zanima za ta mednarodni jezik, katerega se je mogoče z enostavno lahkoto priučiti. Tudi v tem oziru namerava Trgovsko društvo v Celju svojim članom nuditi ugodnost z ustanovitvijo esperantskega tečaja, da se ta mednarodni jezik tudi pri nas vpelje ter s tem trgovskemu naraščaju kakor tudi trgovcem samim proži prilika poslužiti se institucije, ki bo vsakomur v bodočem razvoju trgovine prav koristila. Poglejmo si malo položaj preko naših mej, kjer se ta mednarodni jezik splošno uveljavlja v raznih diplomatičnih in drugih gospodarskih krogih. Na kongresu zastopnikov radiopostaj svetovnega omrežja v Genfu so rabili samo Francozi in Švicarji francoščino, ostali delegati 37 držav so se posluževali esperanta. To bi bil eden izmed neštivilnih primerov, da se ta umetni jezik uveljavlja kot priznано svetovno občevalno sredstvo ne samo v mednarodnem trgovskem prometu, kjer je najbolj potreben, temveč tudi v ostalih panogah mednarodnega prometa.

Esperantska slovnica je pravi vzor enostavnosti. Vse gre po določeni pravilih brez izjem, celo naglas pada vedno na predzadnji zlog. Kakor angleščina ima esperanto samo en člen (la); samostalniki so brez spolov. Vse besede iste vrste imajo enako končnico, iz te je torej razvidno, če gre za samostalnik, pridevnik, glagol itd. Poglejmo si nekaj primerov: »telefono« je telefon, »telefona« — telefonično, »telefoni« — telefonirati. — Čnožino označi obesek »je«: »lando« — dežela, »landoj« — dežele. Naravna spolna razlika se izrazi za ženski spol z zlogom »ino«: »filo« je sin, »filino« — hči. Poklic značijo končnice »isto« oziroma »istino«: »bakisto« — pek, »kuracisto« — zdravnik. »Ejo« pomeni kraj, kjer se kaj godi; »lornejo« — šola. »Aro« znači skupnost predmetov, za katere rabijo drugi jeziki navadno popolnoma nove samostalnike: »arbo« je drevo, »arbaro« pa gozd. Končnica »igi« pri glagolih pomeni, da se je dejanje povzročilo: »havi« je imeti in »havigi« pa pomeni storiti nekaj pridobitnega. To velja tudi za pridevnike: »pura« — čisto in »purigi« — čistiti. Iz predstojajočih primerov, ki se nanašajo na vse ostale besedne razrede, je že jasno, da je sistem končnic pravzaprav slovstveno jedro jezika; na ta način se dajo tvoriti nepregledne vrste različnih izrazov. Vzemimo n. pr. besedico »kun« — skupaj, »kuna« — skupno, »kunigo« — združiti, »kunigolo« — združilno sredstvo; »kunu« — drug (tovariš ali kompanjon).

Iz razmeroma majhnega števila debel in osnovnih zlogov je sestavljen cel jezik z izvanredno bogatim izrazoslovjem, katerega se je v nekaj dneh ali tednih lahko priučiti. Raznovrstni slovstveni pripomočki, ki delajo v mnogobrojnih oblikah pri vseh drugih jezikih učencem največ težkoč, odpadejo pri esperantu skoraj popolnoma, ne da bi to škodovalo gibčnosti jezika. Spreganje glagolov n. pr. tvori pri mnogih živih jezikih zelo večje učne težave; v esperantu znaš iz pravil vse, kar se glagolov tiče, če veš, da pomenja soglasnik »a« sedajnost, »i« preteklost, »o« prihodnost. Podobno se tvorijo tudi druge glagolske oblike.

Navedeno naj služi javnosti le nekoliko v informacijo, da bodo oni, ki bi imeli veselje posvetiti se priučitju tega jezika, dobili vsaj približni vpo-

gled, kaka slovnična lahkota je s tem jezikom združena. Potreba samo nekoliko ambicije in veselja, pa se lahko vsak že po trimesečnem učenju posluži tega jezika brez napak in z lahkoto. Če poslušamo pogovor v esperantu, ne dobimo utisa, da bi bila to umetna slovstvena tvorba.

Vsled tega apeiramo na vse trgovce in trgovske nameščence brez razlike, da se prijavijo v čimvečjem številu kot interesi, kar bo društvu omogočilo, da se z uspehom posveti temu kulturnemu delu. Takoj po zadostnem številu prijavi se navedeni tečaj brez nadaljnega otvori. Pripominjamo, da učni stroški ne znašajo mnogo in jih bo lahko tudi vsakdo brez posebnih žrtev pogrešal. Ustnena prijave za esperantski tečaj prevzema društveno tajništvo ob običajnih uradnih urah v društveni pisarni (poslopije carinarnice).

KNJIGOVODSKI TEČAJ TRGOVSKEGA DRUŠTVA V CELJU. Opozarjamo vse interese knjižgovodskega tečaja, kakor tudi one, ki so že prijavili svoj vstop, da se prične s poučevanjem v sredo, dne 5. novembra t. l. v prostorih tukajšnje drž. dvorazredne trgovske šole. Vpisovanje se vrši v tajništva društva ali na dan otvoritve v trgovski šoli. Učnina je dobočena za celi tečaj, ki traja štiri mesece, 200 Din. Kdor bi želel posvetiti se tej koristni instituciji in se v to svrhu še ni prijavil, naj se na dan otvoritve zgleda v šoli pri društvenem tajniku.

TRGOVSKI PLES V CELJU. Objavljamo in opozarjamo javnost, da se vrši TRGOVSKI PLES, torej po ujedinitju prvi svoje vrste v Celju, dne 3. januarja 1925 v vseh prostorih Narodnega doma. Zanimanje za predstojajočo prireditve je precej živahno in akoravno so vsa pripravljala dela že v teku, potrebuje vključ temu društvu izdatne podpore svojih članov, kajti čas hitro mine in da se reši naloga, katero si je društvo z veseljem nadelo, je treba mnogo požrtvovalnosti. Vsled tega je izšel tudi naš apel na vse trgovce in trgovske nastavljenice, ki bi imeli veselje sodelovati pri pripravah za prireditve, da pristopijo k raznim prireditvenim odsekom, ki bodo odšlej naprej imeli svoje sestanke v gostilniških prostorih Narodnega doma. Osebna vabila se ne bodo razpošiljala, temveč zadostuje objava v časopisih, na podlagi katere naj se vsak pri dotičnem načelniku odseka javi. Torej trgovci in trgovski nameščenci pazite na vsakokratne objave Trgovskega društva. Dalje namerava društvo, ker so se izrazile tozadevne želje, prirediti plesni tečaj za svoje člane. Radevolje je društvo pripravljeno prevzeti to nalogo. Vsa zainteresirana naj se nemudoma javi v tajništvo, kjer se prijave jemljejo na znanje, in ako se zgleda zadostno število udeležencev, se v kratkem otvori zaželjeni tečaj, katerega zelo priporočamo, kajti za letošnjo zimsko sezono imamo zopet celo vrsto novih modernih plesov, medtem ko se niti starejši moderni plesi še niso prav udomačili in se bodo novi težje priučili. Vse tozadevne podrobnejše informacije daje društveno tajništvo ob običajnih uradnih urah.

Gospodarstvo.

NAŠI INDUSTRIJSKI PROIZVODI ZA TRŽIŠČA V PALESTINI. Nekaj trdka iz Jaffe se zanima za uvoz jugoslovanskih industrijskih proizvodov v Palestini. Po njenem prepričanju bi mogli z gotovo ureditvijo in s primernim prizadevanjem zavzeti jugoslovanski industrijski proizvodi na tržiščih v Palestini kakor tudi v Siriji in v Egiptu prav odlično mesto. Interesentom-industrijalcem, ki se zavzemajo za ta izvoz, je natančnejši naslov dotične trdke na razpolago v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Prosveta.

RABINDRANAT TAGORE: Gitandžai (Žrtveni speti). Preložil iz angleščine Alojz Gradnik. Izdala in založila »Učiteljska tiskarna«. — Cena trdo vezana 28 Din. V platno vezana 32 Din. Poleg »Vrtnarja«, knjige ljubezni, je ta zbirka najboljši biser Tagoreve poezije. To niso več pesmi,

ampak psalmi. Ob znožju svojega Boga sedi pesnik in omamljen od razkošja in sreče poje o neizrekljivi radosti, da ga sme ljubiti, mu služiti in živeti v njem. To njegovo ganotje je tako pristno in globoko, da pridobi mahoma bralca z neodoljivo silo svoje priprostosti in iskrenosti. Ne z razumom, ampak le s čustvom je mogoče uživati te verz, v katere je izlil Tagore vso kri svojega srca in ki so priklili iz najtišjih in najtajnejših globin njegove duše. Zato vplivajo tako elementarno na človeka in tako si je tudi tofmačiti neobičajni uspeh, ki ga je dosegla knjiga, ko je bila prevedena na angleški jezik, pesniku je bila prisojena Noblova nagrada.

NARODNE PRIPOVEDKE IZ MEŽIŠKE DOLINE. Zbral Vinko Möderndorfer. Izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena elegantno vezani knjigi 28 Din. Knjiga je zelo bogata na raznovrstnosti vsebine in obsega 52 pripovedk, ki so zanimive tako za preprosto ljudstvo, kakor za otroke, ker so vzete iz naroda. Že v naslovu pove, da jih je pisatelj zbral med narodom, v Mežiški dolini. Pisana je vsebina: od bajk in pripovedi o povodnem možu, do zgodovinskih anekdot iz turških časov in o zakleti graščakinji, o kateri otroci tako radi slišijo — tako raznovrstna je vsebina. Möderndorferjeve pripovedke so lep donesek k izpopolnitvi narodnega blaga in jih bo ljudstvo rado čitalo prav zaradi tega, ker so iz ljudstva zbrane. Tudi povestice o škratih bodo zanimale otroke in starše. Prav prikladno darilce bo knjiga sedaj za Miklavža in jo toplo priporočamo tudi za šole in knjižnice.

Radio-termalno kopališče Laško

otvorjeno celo leto.

Od 1. sept. naprej 50% popustia.

Euripides, Medeja. Tragedija v petih dejanjih. Prevel dr. Fr. Bradač. Založila Ig. Kleinmayr & Fed. Bamberg, d. z o. v Ljubljani. Cena broširani knjigi Din 14.—. Osveta zapuščene žene je stara snov — tako stara kakor ljubezen sama. Dramatiki vseh časov in narodov so poskušali na njej svoje moč. Euripid s svojo »Medejo« je bil med njimi prvi, ki je pograbil svoj predmet tako, da ga niti pisec XX. veka ne more pograbit bišveno drugače. Tragedija Medejine ljubavne osvete nad verolomnim Jazonom se razvija povsem moderno iz Medejine duše, ne iz vnanjih okolnosti; zato pretrese tudi dandanašnji vsakega čitatelja in vsakega gledalca do dna srca. Bajestovni grški svet, v katerem se odigrava dejanje, se nam zdi zgolj nekakšno stilizirano ozadje, ki daje obupu in grozdejavstvom barbarske čarovnice le še usodnejši pomen in še mogočnejšo, strahotnejšo nežbežnost. Hvaležni smo prof. Bradaču, da nam je podal to mojstrsko delo grškega klasika v tako uspelem prevodu. Lične in cenene knjižice bodo veseli tudi učitelji in dijaki naših srednjih šol, ki jim bo izborno služila pri slovstvenem in zgodovinskem pouku.

FRAN ERJAVEC: Afriške narodne pripovedke. Ljubljana, 1924. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna. Str. 148. Cena 28 Din. — Narodne pravljice niso le za mladino najtečnejša duševna hrana, temveč tudi za odraslega nad vse zanimivo čtivo, kajti nikjer se ne izraža mišljenje in čustvanje kakega naroda v tako pristni in neposredni obliki, kakor v narodnih pesmih, pravljicah in pripovedkah. Iskreno moramo biti zato hvaležni podjetni Učiteljski tiskarni, da je začela zadnja leta sistematično izdajati pravljice različnih narodov, kakor jih imajo tuje literature že davno. To pot so izšle velezanimive afriške narodne pripovedke v spretnem Erjavčevem prevodu, ki je znan že po svojih prevodih srbskih in kitajskih narodnih pripovedk, izišlih v istem založništvu. Skupno je nanizanih štirideset, jako srečno in sistematično izbranih pripovedk, ki nam v naši literaturi prvič odkrivajo bujno duševno življenje primitivnih narodov pod vročim afriškim solncem. Prevod je vseskozi gladek v preprostem pravljicnem jeziku in slogu in tudi zunanja oprema je lična, kakor smo jo pri tem založništvu že

vajani, zato smo hvaležni, da po zbirki z užitkom segalo mlado in staro.

**Zvezna
tiskarna**

CELJE

Izvršuje vse v stroko spadajoča dela najhitreje in po dnevni cenah. Izdeluje vse tiskovine kakor: časopise, trgovske, šolske in uradniške tiskovine, knjige, canike itd. do najumestnejšega barvnega tiska. Najbolje urejena

KNJIGOVEZNICA

Izvršuje hitro in solidno knjižgoveska dela od najpreprostejših do najtnejših

Izpeljave

Listnica upravištva.

Sv. Pavel pri Preboldu. Gosp. K. Golavšek v St. Pavlu pri Preboldu, kateri je inseriral »Cilinder« in »šivalni stroj« v »Novi Dobi«, naj nam takoj javi svoj natančen naslov, ker ga pošta St. Pavel baje ne pozna in nam je od nas na njega poslano pismo vrnila.

CENJENIM NAROČNIKOM. 1. oktobra smo »Novi Dobi« priložili položnice s prošnjo, da bi se istih cenj. naročniki v obilni meri poslužili. Precejšnje število naročnikov je našo prošnjo upoštevalo ter naročnino nakazalo, drugi pa se za položnice niso zmenili in niso nakazali naročnine. Te zamudnike prosimo, da store to nemudoma, ker jim bomo sicer s 15. novembrom list brezpogojno ustavili. Dalje je še tudi nekaj takih naročnikov, ki dolgujejo naročnino za več mesecev, celo za pol leta in več. Prvi kakor drugi so poleg položnic prejeli tudi opomine, natančno označene za koliko časa ta ali oni dolguje naročnino. Od zadnjih tudi mnogi še niso storili svoje dolžnosti. To smatramo mi za brezobzirnost. Te zamudnike istotako prosimo, da storijo takoj svojo dolžnost, ker jim bomo sicer istotako list ustavili. *Uprava.*

To in ono.

MAŠČEVANJE TIGRE, KATERI SO UGRABILI MLADIČE. Med prebivalci v Indiji blizu železniške proge iz Assana v Bengalijo je zavladal silen strah, ki ga je povzročila divja tigr, ki je v razmeroma kratki dobi raztrgala sedem ljudi. Lovci in vojaki so že šli nanjo, ali doslej se jim še ni posrečilo, da bi divjo zver ujeli ali ustrelili. Šle so nanjo že cele ekspedicije, katerih so se udeležile tudi stotnije indijskih strelskih polkov ter izkušeni lovci divjih zveri. Ni še dolgo tega, ko se je odpravil na lov tigre ne-

Moderni vrtiljak.

Sestavlil dr. R.

Halo, hip, hip, hura! Hitro vstopite, zadnji čas, da dobite še kakšen prostorček na konju, kočiji ali ladji! Tako hrešči dedec z modro-rdečkastim nosom ter vabi občinstvo na svoj eksotičen »ringespil«. Njegovo vabilo ne ostane glas vpijočega v puščavi; obratno, vse se gnjete okoli vrtiljaka in se skuša udeleževati s kričanjem in prerivanjem. Vsakdo se rine, suva in ruva, prosi in roti, da se ga ne prezre že pri naslednji vrtilni igri. Sedaj se pa še oglasi orkestrion s svojo brnečo, na pol orijentalško godbo, ki se sedaj smeje, sedaj joka, nekaj časa rajja, potem zopet tarna, uvodoma andante, polagoma hitreje in forte, nenadno padajoč v šušljajoč piano: glasba brez sistema in načel, samo niz silnih afektov. Občinstvo poižka nekaj časa godbo analizirajo — pa mu ne uspe. Pri vsakem naslednjem taktu postaja vedno bolj navdušeno, nerazsodno, omamljeno, blazno ter pada v ekstazo, iz katere se več ne vrne. Gledalcu se oči napno, pogled postaja tajinstven in bloden, usta drhte in telo se trese; zunanje duševno življenje je prenehalo; človek na vrtiljaku in zraven njega je v hipnozi. Toda na obrazu ne vidiš tistega zadovoljnega nasmehljaja, kakor ga zapaziš pri bebecu in otroku, temveč iz lica mu odseva divja strast, pohlep ter koprnjenje po nekem neznanem užitku. Tudi dedec z modro-rdečkastim nosom, režiser vrtiljaka, postane žrtev tega blodnega dirindaja. Nekaj časa se sicer premaguje, motri nekam prezirljivo omamljeno občinstvo, pa tudi njega se loti ekstaza: opojnost vr-

tenja še njemu ne prizanesa. Naprej, naprej, naokoli, brez konca in kraja. Začetni impulzi, vzroki blodnje, odhajajo iz spomina, možgani postajajo dostopni le še za dojme iz drugega duševnega centra. Pogled tisto bitje, ki goni orkestrion, kako se peha v potu svojega obraza, da ja ne bi naslednji takt bil počasnejši od prejšnjega! Vrtilni in vrtilni, pomaga s celim telesom, diha s težko sapo, se sklanja, zavija oči, toda vedno goni naprej in naprej, brez presledka, črpajoč vedno nove sile iz nekega neusahljivega vira. In gori nad godalom, kakšno vrvenje! Okoščene postave z velimi obrazi se pade za tramovi, pritiskajo in rinejo, da jim izstaplja pri nohtih. Kuštravi lasje, odrevenel pogled, oči tope brez izraza! Toda tudi te premikače omamlja vrtenje, poživlja trkanje činel in podžigajo zvočni valovi, pribhajajoči iz srede donečega bobna. Le vozimo naprej brez odmora, do konca, nekam v neznan svet!

Pred mnogimi leti sem bil tudi jaz kot deček tisti, ki je menjaje zgoraj potiskal tramove in zdolaj jahal iskrega belca ter drvel naprej in naprej, brez konca in kraja, vedno z večjo naslodo in neutesenim srcem. Toda časi so minuli, ne živi več tisti dedec z modrordečkastim nosom, ne oni slabotni vrtač od orkestriona, pa vrtiljak je še ostal ter se vrtil naprej brez presledka in odmora. Razlika je ta, da se je tisti krog vozačev in premikačev sedaj še znatno razširil; dobil sem iz celega kulturnega sveta na milijone tovarišev, ki z mano vred pritiskajo na tramove, da zatem zasedejo mesta na konjičkih, kočijah in ladjah in zadržijo tja nekam v neznan, neodkrit, tajinstven svet.

Poedinci, stanovi, narodi, prav vsi norimo in drvimo na vrtiljaku, ki se ne suče sicer okoli lesenega droga, pač pa okoli drugega, oprtega ob zlato teče. In glasba je še vedno ona drhteča, vabljava, nagajiva, jokajoča, smehljajoča, obetajoča. Center vrtenja je pa mamon, zlato tele, ki vzdržuje in napaja vrtenje in vrvenje, ki drega premikače in vzpodbuja vozače k strastni vožnji. Vse le naprej, do pridobivanja in zapravljanja, do užitka in naslade! Nikdo se neče in ne more odreči tej moreči vožnji. Mlado in staro, berač in bogatin, bebec in znanstvenik, prav vse dere na ta moderni vrtiljak, da si osvoji čašo opojnosti. Instinktivno išče vsak, ki stremi po divji, strastni vožnji, mesta na periferiji; tam je možnost naslade največja. Ostali si razdele mesta po svoji sili in hrepenenju. Najslabšega in najskromnejšega se izrine prav blizu do droga, kjer je vrtenje že mirnejše. Pogled tja dol na periferijo, kjer jezdi odvetnik Prožnovič v fraku in njegova žena v briljantih na dveh vrancih. Kako bulita in prožita roke proti gobcu zlatega teleta! Prav blizu njih se peni sladko-mili trgovec Grabovič, hoteč Prožnoviča prehiteti. In tako naprej, samo mešana družba. Pod krinko bogo-, domo- in človekoljubja sama strast po neumorni vožnji okoli zlate osi.

Obrtnik in zdravnik, odvetnik in inženir, orač in postopač, vse išče prostora na tem bajnem vozilu. Zrav zgoraj, kjer se vrtenje le še malo dojmi, vidiš pobožne vozače, nune in menihe, ki usmerjajo svoje poglede menjajoče v višave in dol k zlatkanemu telcetu. Nebrzdana sila tira vse skupaj brez pardona naprej: poskuša se celo

breati in vrtenje zavirati, pa ne vspodnese.

Kaj pa s tistimi vozači, soferji gori pri tramovih? Bridko bi se zmotil tisti, ki bi hotel enega ali drugega odvrniti od njegovega posla, ki mu vendar pije kri. Ne, ne, on hoče in mora voziti, da dobi že naslednjo vožnjo prosti bilet. Tudi on hoče imeti za svoje poniževalno delo naslodo. Tam gori med soferji so zastopani vsi delavci, ročni in duševni; profesor zraven uradnika, diurnist zraven svetnika, vse povprek pritiska na tramove vrtiljaka, da je vožnja še urnejša. Niti enemu ni delo smoter, temveč le pripomoček v gonji po užitku. Če postaja vožnja počasnejša, tu nastane nemir in nervoznost doli na periferiji. Vsakdo se brani z vsemi silami zamude in švigne eventualno tudi sam med soferje, jih podrezat in jim pomagat. Vrtiljak mora hiteti okoli, četudi stane življenje. Čaša opojnosti mora biti izpita, pa četudi je naplnjena z najhujšim strupom.

Pa bode-li konec te vrtoglave igre? Ne, nikdar! Vozači in premikači dobivajo vedno svežih sil iz rezerve, ki se gneta s pričakovanjem in hrepenenjem okoli vrtiljaka, hoteča priti prav kmalu na vrsto. Ko pa vozaču ali premikaču spodrsne, da zgubi svoj prostorček, pa odleti s pospešeno hitrostjo v vsemirje, od koder ni več povratka. Vrtiljak bi mogla ustaviti le nadzemna sila. Dokler pa še te ni, nam ne kaže drugega kot udano se voziti naprej in čakati, da tudi mi odfrčimo iz vrtiljaka v neskončnost.

Bogec pa, ki v svoji modrosti ta vrtiljak dopušča, naj bo tudi tako dober, da sprejme zopet celo vrtoglavo vrtiljaško družbo v svoje naročje!

„Svoji k svojim“

dosledno in povsod! Pomnite to Slovenci in Slovenke, ako resnično ljubite svojo domovino.

ki sloveč lovec, ki je ustrelil že nad 50 levov in tigrov. Odšel je na lov v grozno džunglo na velikem slonu ter zasledoval strašno zver. Ko ji je prišel na sled in že mislil, da ji zdajpazdaj požene kroglo v glavo, je planila iz goščave, ga napadla od zadaj, potegnila s slona ter v nekaj trenutkih raztrgala. In že naslednji dan je napadla na železniškem tiru železniškega uslužbenca in v par trenutkih je bilo po njem. Čez tri dni se je odpravilo 12 najboljših lovec na lov na strašno mačko. Šli so po sledi, koder je tigra uslužbenca vlekla. Kot bi trenil, se tigra pojavi iz gošče, napade vodnika, se mu zagrizne v vrat in zopet izgine v goščavo, ne da bi ostali lovci mogli streljati. Ker domači lovci nočejo nič več iti na lov na tigro, o kateri gre glas po deželi, da jo ščiti neznan božanstvo kakor maščevalno orodje proti ljudem, je razpisala železniška uprava nagrado tistemu, ki bi grozno zver ustrelil. Tigra je baje zato tako krvoločna, ker so ji lovci nedavno tega mladice ugrabili.

Kravja kupčija.

»Kravja kupčija« je edino primerni naslov, ki ga moremo dati dogodku, ki se je nedavno obravnaval pred enim londonskih sodišč. Radi bigamije je bil obtožen natak Kellaway, čigar ime sicer ni povsem urad-

no ugotovljeno. Kellaway se je moral zagovarjati, ker se je drugič poročil z neko žensko, s katero sploh ni spregovoril popreje besede in koje ime mu je bilo neznan — za bagatelo petih funtov šterlingov.

Dogodek je Kellway, ki je v ostalem tudi dobro zaznamovan v policijskih registrih, na sodišču opisal takole: Zvečer je običajno zahajal v elegantne bare v City in je pri tem izvršil več priložnostnih tatvin. Nekega večera je prisedel k njemu neznanec, ki se je predstavil kot Eduard King, in je pustolovec ponudil malo kupčijo. Sicer se pri tem, je menil King, ne bo dosti zaslužilo, vendar se zadeva izplača, ker bo vse skupaj trajalo komaj pol ure.

Nato mu je King razložil nalogo,

ki jo ima izvršiti in za katero bo prejel pet funtov.

»Zadeva je popolnoma enostavna«, je izjavil King. »Poročiti boste morali neko Francozinjo, ki je predvčerajšnjim prispeła v London in želi na ta način svoje ime spremeniti.« Brez obotavljanja je sklenil Kellway kupčijo. King je še spremil »ženina« na ženitovanjski urad, kjer so mu izdali papirje, glaseče se seveda na drugo ime.

Naslednji dan sta se v določenem času sestala King in Kellaway v kavarni. King je naročil avto, nakar sta se oba odpečjal v drug lokal. Tu je bil ženin predstavljen neki zelo elegantni ženi prijetne zunanosti. Kellaway je svojo nevesto vljudno pozdravil, vendar mu ona ni odzdravila. Očividno

se ji ni zdel vreden pozdrava. Govorila nista sploh ničesar. Nato sta stopila v Registre Office, kjer je stala v pred-sobi še ena Francozinja, prijateljica neveste, ki je bila pri poroki prič. Druga priča je bil King. Po končanih ceremonijah so nato vsi štirje zapustili urad, novoporočena žena, ki se je pri uradu izdala kot Mary Lecomte, je sedla v pripravljen avtomobil in se odpeljala... Kellaway je nekaj časa zija-l za avtomobilom, nato pa se je okrenil in odšel zadovoljen, s prisluzenimi petimi funti v žepu, za novimi kupčijami.

Toda zadeva ni bila popolnoma v redu. Kellaway je bil že enkrat poročen, kar je dalo policiji povod za aretacijo. Obsojen je bil na osem mesecev ječe.

Odgovorni urednik: Rado Pečnik. Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celje.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Mesto hišnice

v mestu išče pridna žena. Ponudbe na upravništvo.

Kompanjon

se sprejme v podjetje za izdelovanje metalnih predmetov in stavbena dela. Novo urejena delavnica z vsemi stroji in orodjem. Dela se z več delavci in je delavnica v polnem obratu. Potreben kapital Din 50.000—75.000. Znanje stroke ni pogoj. Naslov v upravi tega lista.

Vsako soboto dobre domače krvave in pečene **klobase** Priporoča se **Fani Sebič, restavratorka pri Belem volu.**

Andr. Milevski **Auto-taksa** Sprejem naročil za prevažanje oseb z avtomobilom. Celje, Prešernova ul. 6, Andr. Milevski, trgovina. 35

OGLAS.

Na osnovi naredjenja gosp. Ministra Vojske i Mornarice E. P. Broj 6130 od 20. avgusta 1924. godine održaće se na dan 11. novembra ove godine u 10 časova prepodne u Komandi 39. pešadiskog puka u Celju javna usmena licitacija za nabavku i isporuku artikala ljudske hrane i to:

- 4000 kg pasulja,
- 6000 » kupusa u glavama,
- 3000 » kukuruznog griza,
- 3000 » makaroni.
- 3000 » pirinča I.
- 600 » pirinča III. i
- 2000 » masti.

Propisani uslovi mogu se videti svakog radnog dana u kancelariji pomenute komande.

Kavcija 5% polaže se na dan licitacije do 10 časova prepodne na kasi 39. pešadiskog puka u Celju.

Iz kancelarije komande 39. pešadiskog puka broj 10.032 od 30. oktobra 1924. godine.

Poceni se prodaja

radi boleznim lastnika tovarna bučnega olja in drugih raznovrstnih oljnatih semen s 14 stroji (2 hidravlične stiskalnice, pritisk 350 atmosfer, 1 hidravlična sesalka, dvojni valjar, 2 ponvi za praženje itd.). Kapaciteta dnevno 250 kg olja, vse v dobrem stanju in popolnem pogonu. Zajamčen čisti dobiček dnevno Din 1000.—. Zamena bučnic v sezoni 6 do 8 vagonov, cena skupno Din 125.000.—. Poslopje, v katerem se nahaja tovarna z lepimi prostori in ekonomskimi zgradbami je skoraj čisto novo in takoj vseljivo. Cena Din 225.000.—. Vprašanja je nasloviti na 12 tvornico olja Varaždin.

Gostilna in restavracija na lepem prostoru v Štorah

tik postaje, ki obstojijo enonadstropne hiše in s sobami za tujce, zraven vrt za goste in pol orala gozda se prodaja po nizki ceni zaradi družinskih razmer. Ceno se poizve pri lastniku PAUL MARČIČ, gostilničar v Štorah. 3-3

Sprejme se takoj dva kavarniška učenca.

Več se izve pri ravnateljstvu hotela »Evropa« v Celju. 2

V brivnici Koštomaj, Prešernova ulica števil. 19 striženje samo Din 5.— Istotam brušenje britev, škarij, gilet, nožev, kuhinjskih in mesarskih nožev ter sekir.

V krojačnici za dame in gospode **IVAN BIZJAK, CELJE** Prešernova ulica, zraven magistrata so cene fazoni zelo nizke.

Postrežba zelo točna in solidna. Na razpolago so tudi vzorci raznega suknja iz prvovrstne tovarne v bogati izbiri in nizki ceni. 1303 Se priporoča! 3

Ant. Lečnik
 ○ urar in juvelir ○
Celje, Glavni trg št. 4
 (prej Pacchiaffo). 1-1

Knjigovodja perfekten bilancist, hrvaški, nemški in slovenski korespondent in več strojepisja, s prvovrstnimi referencami v Zagrebu išče nameščenja v Celju ali okolici. Nastopiti bi mogel 1. XI. 1924. Cenj dopisi na upravo pod števil. 1258. 2-2

Gobe, oreh, u. v. z. leni in b. li fiziol kupuje
„Gliva“ - Ljubljana
 Gosposvetska cesta 3,
 6-3 Wolfova ulica 12.

Cenj. damam se priporoča 10-5
šivilja
 za izdelovanje oblek, kostumov, plaščev i. t. d. po zelo znižanih cenah.
Angela Andervald,
 Celje, Dolgo polje števil. 17, I. nadstr.

Sodarske pomočnike
 sprejme pri dobri plači, prosti hrani, stanovanju in perilu **Fran Repič, sodarski mojster, Ljubljana, Trnovo.** Ponudbe direktno na naslov.

Najboljše, najtrpežnejše in najcenejše **dežnike**

 zseh vrst, sajamčeno volidnega domačega izdelka po najnižjih cenah nudijo
Dežnikarna Jos. Vranjek,
 Celje, Kralja Petra cesta št. 25
 Popravila in preobleke izvršuje točno in solidno!
 Na drobno! 10-5 Na debelo!

Električni likalnik
 najboljše svetovne znamke
 3 kg . . . Din 200.—
 4 » . . . » 240.—
 z žico vred. 10-2
Žarnice
 in drugi materijal po najnižjih cenah pri
Karol Florjančič, Celje,
 Cankarjeva ul. 2., poleg davč. urada.

JUMPERJE

jope, ovijače, šale, čepice in telovnike, velikanska zaloga najmodernejših fazon kakor tudi nogavic, rokavic in vsega pletenega perila za dame in otroke, katero se prodaja letos po čudovito nizkih cenah samo v veletrgovini **R. STERMECKI, Celje.** Trgovci engros cenel! Ilustrov. cenik zastoj!

Ženična ponudba.
 Mladenič prijaznega obraza, pekovske obrti, s krasnim dvojnimi posestvom par minut od Sv. Roka, želi poročiti gospico. Premoženje postranska stvar. Dopisi na upravo.

Kupujte specerijsko blago
 v trgovini
Anton Fazarinc, Celje
 Kralja Petra cesta 27. 2-1
 Vedno sveža roba! Cene najnižje!

Trboveljski premog
 iz rudnikov: **Laško, Hrastnik in Trbovlje** in **trboveljski prima portland cement**
 dobavi iz tukajšnjega skladišča ali pri celih vagonih od vagona po najnižjih dnevni cenah
 Premog se dostavlja na željo tudi na dom.
ZVEZA SLOVENSКИH TRGOVCEV
Cvenkel, Elsbacher in Ravnikar
 pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Celju.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Čevljarna „ADRIA“ Celje
 :: PRODAJALNA NARODNI DOM. ::
 Priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih čevljev izdelanih v lastni delavnici. Izdeluje čevlje po meri. Popravila izvršuje naglo in po zmernih cenah. 12-11

Ure, zlatino, srebro, očala, toplomere, jedilno orodje itd., itd.
 po najnižjih cenah pri
R. Salmič i dr.
 Celje, Narodni dom.
 Kupujem staro zlato. Popravila z jamstvom točno in poceni. 1321 3

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
PRODAJA PREMOG
 IZ SLOVENSКИH PREMOGOVNIKOV
 vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo **INOZEMSKI PREMOG in KOKS** vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češko-slovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete. 22-17
 Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15/II.

Manufakturna in modna trgovina
A. Drofienik, Celje, Glavni trg št. 9

Pri
 Sukno za moške, volneno za ženske, hlače, tiskanine (druk), barhant, belo platno za neveste, nogavice, bombaž (pavola), volna za jum-
 perje v vseh modnih barvah, zimsko perilo za moške in ženske, fine cefir srajce, brisalke, o de je, dežniki, dežni plašči i. t. d. i. t. d.
 Po konkurenčnih cenah

Je ravnokar došlo jesensko blago
 Ki gotovo vsakemu po volji bo!
 Le zadovoljnost blaga in cen k sreči vodi, Previden pri nakupu bodi, Zapomnite si to resnico, Da denarja prihraniš za polovico.
Na debelo stalne cene!
 Blago vedno v zalogi po najnovejši zadnji modi
 Prodaja A. Drofienik, znan povsodi, Ali to se tiče tudi Tebe, mati, Trgovec, ki kupuješ mnogokrat, In žena, ženin, fant, deklina, Cefirja, oksforta in etamina. Sem zadovoljen z blagom! — vsak poreče In zadovoljnost ključ je že do sreče!
Na drobno nizke cene!

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta
Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.
V lastni palači pri kolodvoru.
 Vsi hranilnični posli se izvršujejo naskladnje, hitro in točno. Ugodno obresjevanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.
 Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25.000.000.—
 Za hranilno vlogo jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

JUŽNOŠTAJERSKA HRANILNICA CELJE

Ustanovljena leta
1889.

V NARODNEM DOMU, I. NADSTR.

Ustanovljena leta
1889.

Za varnost vlog jamčijo okraji:
**GORNJI GRAD, SEVNICA,
ŠMARJE, ŠOŠTANJ,
VRANSKO** in rezervni zaklad.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama.

Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Poštne položnice na razpolago.

Za varnost vlog jamčijo okraji:
**GORNJI GRAD, SEVNICA,
ŠMARJE, ŠOŠTANJ,
VRANSKO** in rezervni zaklad.

Po nižani ceni

novo došlo blago kupi se za jesen in zimo v manufakturni in modni trgovini
MILOŠ PŠENIČNIK, CELJE Kralja Petra c. 5.

V zalogi sukno, kamgarni, double za površnike, novitete za damske obleke, barhenti, šifoni, pletene jopice, šali itd.
V zalogi najfinejši velour za damske plašče.

Samo pristno češko blago!

Postrežba solidna!

Samo pristno češko blago!

Oglejte si
manufakturno
trgovino

J. KUDIŠ

Gaberje št. 3

(gostilna Plevčak) nasproti Mestnega mlina

NA DROBNO!

50-45

NA DEBELO!

PRIPOROČA

svojim cenjenim odjemalcem veliko množino inozemskega blaga kakor sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon, vse krojačke potrebščine ter raznovrstno manufakturno blago po zelo

nizkih cenah.

Žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem tužno vest, da je naša ljubljena soproga, mati, teta, tašča, gospa

Terezija Pušnik roj. Špes

soproga posestnika in čevljarskega mojstra

danes, dne 31. oktobra 1924 ob pol 3. uri zjutraj v starosti 60. let, po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajнке se vrši v nedeljo, dne 2. novembra 1925 ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti na okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bode brala v pondeljek, dne 3. novembra 1924 ob 8. uri v farni cerkvi.

Pokojnico priporočamo v blag spomin!

Celje, dne 31. oktobra 1924.

Franc Pušnik, soprog.

Franjo in Ciril, sinova.

Antonija, Marica in Franja, hčerke.

Miroslav Miklavčič, carinik in Alojz Gmajner, zeta.

Kleparstvo, vodovodne inštalacije in naprava strelovodov
Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE

Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila
Postrežba točna. Cene zmerne. Solidna izvršitev.

477-60

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavn. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 8%.
Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250.000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

Kje dobite najboljši, najcenejši premog?
Samo v specialni trgovini premoga in drv

ki naznanja, da prodaja že od 1. junija 1924 premog po globoko znižanih cenah in sicer:

Zabukovski premog srednji in kosovec dobava z železnico dostavljen franko v hišo, pri odjemu celega voza: srednji 43 Din za 100 kg, kosovec 46 » za 100 kg.

Zabukovski premog direktno od premogovnika v originalnih vozih dostavljen v hišo (se najbolj priporoča): srednji 45 Din za 100 kg, kosovec 46 » za 100 kg.

Fini treboveljski kosovec franko v hišo dostavljen pri odjemu celega voza 44 Din za 100 kg.

Pri odvzemu čez 10 meterskih stotov vozine prosto.

Vedno v zalogi velenjski lignit in kosovec.

Pri odvzemu celega vagona velenjskega premoga se zaračuna originalna cena premogovnika.

Bukova drva, cela, rezana in sekana ter mehka drva po najnižnjih cenah.

Za solidno in točno postrežbo jamčeno.

Priporoča se

trgovina premoga in drv **FRANJO KALAN,**
Celje, Dolgo polje.

10-10

Prva hrvatska štedionica podružnica Celje

Ustanovljena l. 1846.

Aleksandrova ulica.

Ustanovljena l. 1846.

Delniška glavica: D 75,000.000

CENTRALA V ZAGREBU.

Rezerv. zaklad: nad D 35,000.000

Podružnice:
Daruvar
Delnice
Bjelovar
Brod n. S.
Črikvenica
Čakovec
Djakovo
Gjurgjevac
Ilok
Karlovac
Kraljevica
Križevci
Maribor
Mitrovica
Nova Gradiška
Novi sad
Ogulin
Osijek g. grad

Vloge: D 500,000.000

Podružnice:
Požega
Rijeka
Senj
Sisak
Skoplje
Subotica
Sušak
Sv. Ivan Zelina
Varaždin
Vel. Gorica
Vinkovci
Virovitica
Vukovar
Zagreb, Hica 117
Zemun.
Ekspoziture:
Osijek d. grad
Vinica.

Prejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun. — Eskomptura menice in devize.

Izdaja $4\frac{1}{2}\%$ ne zastavnice in $4\frac{1}{2}\%$ ne obveznice, ki so davka proste, pupilarno varne in imajo jamstveno sposobnost.

Izdaja čeke in kreditna pisma in preskrbuje izplačila na temelju akreditivov na vsa tu- in inozemska mesta.

Izvršuje vse borzne naloge točno in kulantno.

Prejema v inkaso tu- in inozemske menice in čeke.

Kupuje in prodaja valute in devize.

Daje kredite v razni obliki.

Posreduje pri nakazilih iz Amerike v tu- zemstvo.

CELJSKA POSOJILNICA D. D.

Stanje hranilnih vlog čez
K 120,000.000.—.

Stanje hranilnih vlog čez
K 120,000.000.—.

V lastni palači Narodni dom (na oglu v pritličju).

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi za iste najboljše obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnica v Šoštanju na Glavnem trgu.

Mestna hranilnica v Celju

Vlagateljem se naznanja, da se obrestujejo hranilne vloge od
1. aprila 1924 naprej po

7% in 8%

ako so vezane na 30 dnevno oziroma 90 dnevno odpoved. Tudi te vloge se izplačujejo navadno takoj, zaračuni se le primerna eskontna pristojbina.

Večje vloge z daljšim odpovednim rokom in vloge v tekočem računu se obrestujejo po dogovoru tudi višje. Obrestna mera navadnih vlog ostane nespremenjena.

Upravni svet.